

POWIATOWY URZĄD PRACY DLA POWIATU TORUŃSKIEGO
W TORUNIU

Poradnik

dla osób bezrobotnych i pracodawców

VI edycja

wydawnictwo
adam marszałek

Redaktor prowadzący: Paweł Jaroniak

Redaktor techniczny: Paweł Banasiak

Korekta: Zespół

Projekt okładki: Krzysztof Galus

© Copyright by Wydawnictwo Adam Marszałek

Wszystkie prawa zastrzeżone. Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Żadna jej część nie może być reprodukowana jakimkolwiek sposobem – mechanicznie, elektronicznie, drogą fotokopii itp. – bez pisemnego zezwolenia wydawcy. Jeśli cytujesz fragmenty tej książki, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło

Toruń 2016

ISBN 978-83-8019-537-0

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową:
tel./fax 56 648 50 70, e-mail: marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87–100 Toruń,
tel./fax 56 648 50 70; tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35
e-mail: info@marszalek.com.pl www.marszalek.com.pl
Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87–148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

SPIS TREŚCI

I. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE	5
II. PRAWA I OBOWIĄZKI OSOBY BEZROBOTNEJ	7
III. BEZROBOTNI, W STOSUNKU DO KTÓRYCH OKREŚLONO PROFIL POMOCY	22
IV. INSTRUMENTY RYNKU PRACY WG STANU PRAWNEGO NA DZIEŃ 1.01.2016 R.	27
V. USŁUGI RYNKU PRACY	38
VI. KRYTERIA REALIZACJI INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY	43
VII. DANE TELEADRESOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY DLA POWIATU TORUŃSKIEGO W TORUNIU	63

I. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- [1] Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.).
- [2] Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.).
- [3] Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).
- [4] Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., s. 1).
- [5] Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., s. 9).
- [6] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. z 2012 r., poz. 1299).
- [7] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowych refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 864).
- [8] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1041).
- [9] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z 2014 r., poz. 497).

- [10] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 142, poz. 1160).
- [11] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie przyznawania środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 639).
- [12] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921).
- [13] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 631).
- [14] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 638).
- [15] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (Dz. U. z 2014 r., poz. 639).
- [16] Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667).

II. PRAWA I OBOWIĄZKI OSOBY BEZROBOTNEJ

1. REJESTRACJA W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY

W celu dokonania rejestracji osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny:

- a) zgłasza się do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce zameldowania stałego lub czasowego, a jeżeli nie jest zameldowana – do powiatowego urzędu pracy, na którego obszarze działania przebywa (§ 2 ust.1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy);
- b) wypełnia wniosek o dokonanie rejestracji za pośrednictwem formularza elektronicznego dostępnego na stronie www.praca.gov.pl (§ 2 ust.1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy).

Osoba, która nie jest zameldowana lub posiada zameldowanie na pobyt stały w innej miejscowości niż miejsce zameldowania na pobyt czasowy, przy ubieganiu się o zarejestrowanie jako bezrobotny składa oświadczenie, że nie jest zarejestrowana w innym PUP jako bezrobotny (§ 5 ust. 3 rozp. I).

Osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako bezrobotny przedkłada do wglądu pracownikowi powiatowego urzędu pracy dokonującemu rejestracji (§ 5 ust. 1–2 rozp. I):

- dowód osobisty lub inny dokument tożsamości,
- odpowiednio: świadectwa ukończenia szkoły, dyplomy lub inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje lub zaświadczenia o ukończeniu szkolenia,
- świadectwa pracy i inne dokumenty niezbędne do ustalenia jej uprawnień przysługujących na podstawie przepisów ustawy,
- dokumenty stwierdzające przeciwwskazania do wykonywania określonych prac, jeżeli takie posiada,

- osoba niepełnosprawna oprócz dokumentów, o których mowa w pkt. 1–4, przedkłada dokument potwierdzający stopień niepełnosprawności.

2. STATUS BEZROBOTNEGO (ART. 2 UST. 1 PKT 2 USTAWY)

Status bezrobotnego może posiadać osoba, która:

1. Nie jest zatrudniona, tzn. nie wykonuje pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą.
2. Nie wykonuje innej pracy zarobkowej, tzn. nie wykonuje pracy lub nie świadczy usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych.
3. Jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia:
  - w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej,
  - w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy – w przypadku osoby niepełnosprawnej, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia.
4. Nie uczy się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych.
5. Ukończyła 18 lat.
6. Nie osiągnęła wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.).
7. Nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadcze-

- nia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego.
8. Nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w Ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. a emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
  9. Nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121 z późn. zm.) o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.
  10. Nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie.
  11. Nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo nie upłynął jeszcze okres do określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej dnia podjęcia działalności gospodarczej.
  12. Nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.
  13. Nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przycho-

dów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.

14. Nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego.
15. Nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna.
16. Nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania.
17. Nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.
18. Zarejestrowała się we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego PUP lub – gdy nie jest w ogóle zameldowana – w PUP, na którego obszarze działania przebywa.
19. Nie podlega na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników.

3. UTRATA STATUSU BEZROBOTNEGO (ART. 33 UST. 4 USTAWY)

Zarejestrowana osoba traci status bezrobotnego, gdy:

1. Nie spełnia warunków określonych w pkt II niniejszej informacji.
2. Otrzymała pożyczkę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej albo otrzymała pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 61e pkt 2 lit. a ustawy, albo otrzymała jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy. Utrata statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności.
3. Otrzymała jednorazowo środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie

wkładu do spółdzielni socjalnej. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia następnego po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub wniesieniu wkładu.

4. Rozpoczęła realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu socjalnym lub podpisała kontrakt socjalny, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia następnego po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego.
5. Odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie lub odmówiła poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres:
  - 120 dni w przypadku pierwszej odmowy,
  - 180 dni w przypadku drugiej odmowy,
  - 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy.
6. Nie wyraziła zgody na ustalenie profilu pomocy; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje odpowiednio na okres wskazany w pkt 5.
7. Odmówiła bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 5.
8. Nie stawiała się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomiła w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia niestawienia się w powiatowym urzędzie pracy odpowiednio na okres wskazanych 120 dni w przypadku pierwszego niestawiennictwa, 180 dni w przypadku drugiego niestawiennictwa, 270 dni w przypadku trzeciego i każdego kolejnego niestawiennictwa.
9. Złożyła wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego.
10. Po skierowaniu nie podjęła szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie. Utrata statusu bezrobotnego

następuje od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt 5.

11. Pozostaje niezdolna do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90-dniowego.
12. Nie przedstawia zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby na druku ZUS ZLA. Utrata statusu bezrobotnego następuje z pierwszym dniem niezdolności do pracy.
13. Z własnej winy przerwała szkolenie, staż, realizację indywidualnego planu działania lub wykonywanie prac społecznie użytecznych, lub inną formę pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia przerwania na okres wskazany w pkt 5.
14. Z własnej winy przerwała program przygotowania zawodowego dorosłych, nie przystąpiła do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego. Utrata statusu następuje od dnia przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu na okres 6 miesięcy (art. 53h ust. 2).
15. Nie stawiała się w PUP właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania (art. 73 ust. 2a).
16. Z własnej winy przerwała udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 5.
17. Dla ustalenia okresu, na który następuje pozbawienie statusu bezrobotnego, uwzględniane są łącznie wszystkie odmowy, niepodjęcia oraz przerwania form aktywizacji, o których mowa w pkt 5, 6, 7, 10 i 13 niniejszej informacji (art. 33 ust. 4h).
18. Decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego oraz decyzji o pozbawie-

niu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności (art. 33 ust. 4ca).

4. OBOWIĄZKI BEZROBOTNEGO

1. Przyjmowanie propozycji odpowiedniej pracy, a w przypadku jej braku innej formy pomocy określonej w ustawie. Odpowiednią pracą jest zatrudnienie lub inna praca zarobkowa, które podlegają ubezpieczeniom społecznym i do wykonywania których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe lub może je wykonywać po uprzednim szkoleniu albo przygotowaniu zawodowym dorosłych, a stan zdrowia pozwala mu na ich wykonywanie oraz łączny czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem środkami transportu zbiorowego nie przekracza 3 godzin, za wykonywanie których osiąga miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy (art. 2 ust. 1 pkt 16).
2. Zgłaszanie się do PUP w wyznaczonym przez urząd terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (art. 33 ust. 3). W przypadku niestawienia się w wyznaczonym terminie w ciągu 7 dni powiadomić PUP o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa (art. 33 ust. 4 pkt 4).
3. Poddanie się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie (art. 33 ust. 4 pkt 3).
4. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła szkolenia, przerwała staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych lub nie przystąpiła do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, jest obowiązana do zwrotu kosztów szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego, chyba że powodem nieukończenia szkolenia, przerwania stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych lub nieprzystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub egzaminu sprawdzające-

- go było podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej (art. 41 ust. 6, art. 53, ust. 6, art. 53h ust. 1).
5. Bezrobotny jest obowiązany zawiadomić w ciągu 7 dni powiatowy urząd pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę praw do zasiłku (art. 74 ustawy). Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego powiatowego urzędu pracy, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 zł (art. 119 ust. 2 ustawy).
  6. Bezrobotny biorący udział w szkoleniu finansowanym z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych, organizowanym przez inny podmiot niż PUP, ma obowiązek powiadomić PUP o udziale w szkoleniu w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia szkolenia.
  7. Bezrobotny, który w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia, ma obowiązek uprzedniego powiadomienia o tym powiatowego urzędu pracy pod rygorem pozbawienia statusu bezrobotnego. Zasiłek za ten okres nie przysługuje (art. 75 ust. 3 ustawy). Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą oraz braku gotowości do pracy z innego powodu nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie jednego roku kalendarzowego.
  8. Bezrobotny jest obowiązany do składania lub przesyłania powiatowemu urzędowi pracy pisemnego oświadczenia o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia jego uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od dnia uzyskania przychodów.
  9. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne obowiązana jest do zwrotu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne (art. 76 ust. 1 ustawy). Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

10. Osoba, która ma zamiar zmienić miejsce zamieszkania, w przypadku gdy skutkuje to zmianą właściwości powiatowego urzędu pracy informuje osobiście powiatowy urząd pracy, właściwy dla jej dotychczasowego miejsca zamieszkania, o terminie tej zmiany i składa wnioszek o przesłanie danych zgromadzonych w jej karcie rejestracyjnej oraz kopii dokumentów zgromadzonych w postaci papierowej do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na planowane miejsce zamieszkania (§ 10 ust., 1 rozp. I).
11. Osoba, która zmieniła miejsce zamieszkania, zgłasza się w PUP, właściwym dla aktualnego miejsca zamieszkania, w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania (§ 10 ust. 3 rozp. I).
12. W przypadku czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny bezrobotny obowiązany jest zawiadomić PUP w terminie 2 dni od daty wystawienia zaświadczenia lekarskiego na druku ZUS ZLA oraz dostarczyć to zaświadczenie w terminie 7 dni od dnia wystawienia. Nieprzedstawienie zaświadczenia w wymaganej formie skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego z pierwszym dniem niezdolności do pracy.
13. Bezrobotni, z wyjątkiem odbywających leczenie w zakładzie lecznictwa odwykowego, są obowiązani do przedstawienia zaświadczeń o niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny na druku określonym odrębnymi przepisami. Nieprzedstawienie zaświadczenia w wymaganej formie skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego z pierwszym dniem niezdolności do pracy.

5. OSOBA ZAREJESTROWANA JAKO OSOBA BEZROBOTNA MOŻE:

- korzystać z informacji o wolnych miejscach pracy, które posiada urząd pracy,
- korzystać z profesjonalnej pomocy w uzyskaniu propozycji odpowiedniej pracy,
- korzystać z fachowego i profesjonalnie prowadzonego poradnictwa zawodowego.

6. PO SPEŁNIENIU USTAWOWYCH PRZESŁANEK OSOBA BEZROBOTNA MOŻE:

- zostać skierowana do wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, do odbycia stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, uzyskać jednorazowo środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- uzyskać dodatek aktywizacyjny w sytuacji, gdy pobiera zasiłek dla bezrobotnych i podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w wyniku skierowania lub z własnej inicjatywy;
- uzyskać sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych;
- uzyskać pożyczkę na sfinansowanie kosztów szkolenia;
- uzyskać zwrot kosztów zakwaterowania i wyżywienia podczas szkolenia poza miejscem zamieszkania, jeżeli wynika to z umowy zawartej z instytucją szkoleniową;
- uzyskać stypendium na kontynuację dalszej nauk w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych albo w szkole wyższej w systemie studiów niestacjonarnych, podjętej w okresie 12 m-cy od dnia rejestracji;
- zostać skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych, jeżeli nie posiada prawa do zasiłku i korzysta ze świadczeń pomocy społecznej;
- ubiegać się o refundację kosztów opieki nad dziećmi do lat 7;
- uzyskać zwrot całości lub części kosztów z tytułu przejazdu na szkolenie;
- korzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia;
- brać udział w działaniach aktywizacyjnych zleconych przez urząd pracy oraz innych formach pomocy (grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, refundacja składek ZUS, dofinansowanie do wynagrodzenia, pożyczki, bony);
- brać udział w Programie Aktywizacja i integracja, programach specjalnych.

7. PRAWO DO ZASIŁKU

Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy z zastrzeżeniem art. 75 ustawy, jeżeli nie ma dla niego odpowiedniej oferty pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz w okresie 18 miesięcy bezpośrednio przed zarejestrowaniem spełniał warunki określone w art. 71 ustawy.

8. OKRES POBIERANIA ZASIŁKU WYNOŚI:

- 180 dni dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;
- 365 dni dla bezrobotnych:
  - a) zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju lub
  - b) powyżej 50 roku życia oraz posiadających jednocześnie co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku lub
  - c) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego,
  - d) samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat.

9. WYSOKOŚĆ ZASIŁKU WYNOŚI:

Zgodnie z art. 72 ustawy wysokość zasiłku zależy od długości udokumentowanego okresu uprawniającego do zasiłku:

- 80 % zasiłku podstawowego przysługuje bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi) mniej niż 5 lat,
- 100 % zasiłku podstawowego przysługuje bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi od 5 do 20 lat,
- 120 % zasiłku podstawowego przysługuje bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi co najmniej 20 lat.

10. UTRATA PRAWA DO ZASIŁKU

1. Bezrobotnemu nie przysługuje prawo do zasiłku lub uzyskuje do niego prawo po określonym w ustawie okresie, gdy:
  - a) odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie (art. 75 ust. 1 pkt 11, ust. 2 pkt 1). Zasiłek nie przysługuje przez okres:
    - 120 dni w przypadku pierwszej odmowy,
    - 180 dni w przypadku drugiej odmowy,
    - 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy;
  - b) po skierowaniu nie podjął szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie. Zasiłek nie przysługuje przez okres wskazany w ppkt (art. 75 ust. 1 pkt 1a i ust. 2 pkt 1);
  - c) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w PUP rozwiązał stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy albo rozwiązanie

- stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub pracownik rozwiązał umowę o pracę w trybie art. 55 § 1 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Zasiłek nie przysługuje przez okres 90 dni (art. 75 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2);
- d) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w PUP spowodował rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia – zasiłek nie przysługuje przez okres 180 dni (art. 75 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 ustawy);
- e) otrzymał przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej – zasiłek nie przysługuje przez ten okres (art. 75 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 4 ustawy);
- f) otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę – zasiłek nie przysługuje przez ten okres (art. 75 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 4 ustawy);
- g) odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę zasiłek przysługuje po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymywania z tego tytułu miesięcznego świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 75 ust. 1 pkt 7 i ust. 2 pkt 5 ustawy);
- h) zarejestrował się jako bezrobotny w okresie zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej (art. 75 ust. pkt 8 ustawy). Zasiłek przysługuje po upływie okresu 90 dni od dnia zarejestrowania się;
- i) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia, przed upływem okresów określonych odpowiednio w art. 60a ust. 4, art. 60b ust. 2 oraz art. 60d ust. 2 – zasiłek przysługuje po okresie 180 dni od dnia zarejestro-

- wania się w powiatowym urzędzie pracy (art. 75 ust. 1 pkt 9 i ust. 2 pkt 3 ustawy);
- j) w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia. Nie zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego, jeżeli o zamierzonym pobycie za granicą lub pozostawaniu w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia zawiadomił powiatowy urząd pracy. Zasiłek za ten okres nie przysługuje;
  - k) pobiera stypendium z tytułu odbywania stażu (art. 53 ust. 6) lub przygotowania zawodowego dorosłych (art. 53g). Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium z tytułu odbywania szkolenia oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru świadczenia (art. 41 ust. 1b ustawy).
2. Okres pobierania zasiłku ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o którym mowa w art. 75 ust. 1–3.
  3. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania po ustaniu zatrudnienia zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 75 ust. 1–3. Powyższą zasadę stosuje się również odpowiednio w przypadku:

- powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej;
  - bezrobotnych odbywających szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy.
4. Roszczenia do należnych, a nie pobranych kwot zasiłków dla bezrobotnych i innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy od dnia postawienia ich do dyspozycji (art. 76 ust. 3a ustawy).

III. BEZROBOTNI, W STOSUNKU DO KTÓRYCH OKREŚLONO PROFIL POMOCY

1. W wyniku nowelizacji ustawy o promocji i instytucjach rynku pracy ustanowiono trzy profile pomocy i formy pomocy stosowane w ramach tych profili:
  - a) profil pomocy I – może być zastosowane pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub inne formy pomocy określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
  - b) profil pomocy II – mogą być zastosowane usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja;
  - c) profil pomocy III – mogą być zastosowane Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.
2. Osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy:
  - 1) bezrobotnym do 30 roku życia,
  - 2) bezrobotnym długotrwale,
  - 3) bezrobotnym powyżej 50 roku życia,
  - 4) bezrobotnym korzystającym ze świadczeń z pomocy społecznej,
  - 5) bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
  - 6) bezrobotnym niepełnosprawnymprzysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w **programach specjalnych**.

3. Osoby niepełnosprawne bezrobotne lub poszukujące pracy w ramach form zatrudnienia finansowanych ze środków PFRON.

KTO JEST UPRAWNIONY DO KORZYSTANIA Z USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY

Osoby uprawnione do korzystania z usług i instrumentów rynku pracy określa poniższa tabela.

Lp.	Forma pomocy	Profil pomocy I	Profil pomocy II	Profil pomocy III	Uwagi
1.	pośrednictwo pracy (36)	✓	✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego albo zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub w spółdzielni socjalnej osób prawnych
2.	poradnictwo zawodowe (38)	✓	✓	✓ *	w profilu I i III tylko w uzasadnionych przypadkach * tylko w ramach programu specjalnego
3.	szkolenia dla bezrobotnych w ramach planu szkoleń (40 ust. 1)	✓	✓	*	w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach * tylko w ramach programu specjalnego
4.	szkolenia wskazane przez bezrobotnego (40 ust. 3)	✓	✓		w profilu I, tylko jeśli szkolenie wskazane przez bezrobotnego jest zbieżne tematycznie ze szkoleniem grupowym oferowanym przez urząd – w takim przypadku bezrobotny może być skierowany na to szkolenie grupowe
5.	szkolenia w ramach umów trójstronnych między PUP, instytucją szkoleniową i pracodawcą (40 ust. 2e)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
6.	finansowanie kosztów egzaminów (40 ust. 3a)	✓	✓	*	w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach * tylko w ramach programu specjalnego
7.	pożyczka dla bezrobotnego na szkolenie (42)		✓		

Lp.	Forma pomocy	Profil pomocy I	Profil pomocy II	Profil pomocy III	Uwagi
8.	sfinansowanie studiów podyplomowych (42a)		✓		
9.	koszty przejazdu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego, do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy, na badania lekarskie lub psychologiczne, do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych (45 ust. 1, ust. 3–5)	✓	✓	*	w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach * tylko w ramach programu specjalnego oraz PAI
10.	koszty zakwaterowania (45 ust. 2)	✓	✓	*	w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach * tylko w ramach programu specjalnego
11.	refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (46 ust. 1 pkt 1 i 1a)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
12.	przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej (46 ust. 1 pkt 2)	✓	✓		w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach
13.	jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnego (47)		✓		
14.	koszty zorganizowanego przejazdu bezrobotnych i poszukujących pracy, na targi i giełdy pracy zorganizowane przez wojewódzki urząd pracy (48a)		✓		
15.	prace interwencyjne (51)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
16.	staż (53)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
17.	przygotowanie zawodowe dorosłych w 2 formach: nauka zawodu i przyuczenie do pracy (53a)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
18.	stypendia na kontynuowanie nauki (55)		✓		
19.	roboty publiczne (57)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego

Lp.	Forma pomocy	Profil pomocy I	Profil pomocy II	Profil pomocy III	Uwagi
20.	grant na telepracę (60a)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
21.	świadczenia aktywizacyjne po przerwie związanej z wychowaniem dziecka (60b)	✓	✓	*	w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach * tylko w ramach programu specjalnego
22.	refundacja kosztów składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż. podejmujących pierwszą pracę (60c)		✓		
23.	dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnego 50+ (60d)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
24.	refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną (61)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego
25.	umowa z agencją zatrudnienia na doprowadzenie bezrobotnego do zatrudnienia (61b)		✓		
26.	pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej (61e pkt 2)	✓	✓		w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach
27.	Program Aktywizacja i Integracja (62a)			✓	
28.	zatrudnienie wspierane u pracodawcy (62b ust. 2 pkt 2)			✓	
29.	podjęcie pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne (62b ust. 2 pkt 2)			✓	
30.	programy specjalne (66a)		✓	✓	
31.	działania aktywizacyjne zlecone przez wojewódzki urząd pracy (66d)		✓	✓	tylko dla długotrwale bezrobotnych
32.	bon szkoleniowy dla bezrobotnego do 30 roku życia (66k)	✓	✓		w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach
33.	bon stażowy dla bezrobotnego do 30 roku życia (66l)	✓	✓		w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach
34.	bon zatrudnieniowy dla bezrobotnego do 30 roku życia (66m)	✓	✓		w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach
35.	bon na zasiedlenie dla bezrobotnego do 30 roku życia (66n)	✓	✓		w profilu I tylko w uzasadnionych przypadkach

Bezrobotni, w stosunku do których określono profil pomocy

Lp.	Forma pomocy	Profil pomocy I	Profil pomocy II	Profil pomocy III	Uwagi
36.	prace społecznie użyteczne (73a)		✓	*	* tylko w ramach programu specjalnego oraz PAI
37.	wsparcie, o którym mowa w art. 12 ust 3a ustawy o spółdzielniach socjalnych (108 ust. 1 pkt 41)		✓	*	* tylko po realizacji PAI

IV. INSTRUMENTY RYNKU PRACY WG STANU PRAWNEGO NA DZIEŃ 1.01.2016 R.

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
<i>Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i>			
Prace interwencyjne art.51	bezrobotni <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umowa do 6 m-cy – refundacja do wysokości zasiłku oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia za bezrobotnych zatrudnionych w pełnym wymiarze • umowa do 12 m-cy – refundacja do wysokości minimalnego wynagrodzenia oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia za bezrobotnych zatrudnionych w pełnym wymiarze za co drugi miesiąc • umowa do 6 m-cy – refundacja do wysokości nieprzekraczającej połowy minimalnego wynagr. oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia za bezrobotnych zatrudnionych co najmniej w połowie wymiaru • obowiązek utrzymania zatrudnienia przez 3 m-ce po zakończeniu refundacji • zwrot refundacji wraz z odsetkami w przypadku nie utrzymania zatrudnienia przez wymagany okres • pomoc de minimis 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracodawca • Przedsiębiorca niezatrudniający pracownika
art. 56 art. 59	bezrobotni powyżej 50 roku życia <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umowa do 12 m-cy – refundacja do wysokości zasiłku oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia za bezrobotnych zatrudnionych w pełnym wymiarze • umowa do 18 m-cy – refundacja do wysokości minimalnego wynagrodzenia oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia za bezrobotnych zatrudnionych w pełnym wymiarze za co drugi miesiąc • obowiązek utrzymania zatrudnienia przez 6 m-cy po zakończeniu refundacji • zwrot refundacji wraz z odsetkami w przypadku nieutrzymania zatrudnienia przez wymagany okres • pomoc de minimis • umowa do 24 m-cy – refundacja do 80% minim. wynagr. za osoby spełniające warunki konieczne do nabycia prawa do świadczenia przedemerytaln., do 50% minim. wynagr. za osoby niespełniające warunków koniecznych do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego 	

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
		<ul style="list-style-type: none"> umowa do 48 m-cy – refundacja w wysokości j.w. za co drugi m-c obowiązek utrzymania zatrudnienia przez 6 m-cy po zakończeniu refundacji zwrot refundacji wraz z odsetkami w przypadku nieutrzymania zatrudnienia przez wymagany okres pomoc de minimis 	
Roboty publiczne (art. 57)	<p>bezrobotni <i>profil pomocy II</i></p> <p>bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> umowa do 6 m-cy – refundacja do wysokości 50% przeciętnego wyn. oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia umowa do 12 m-cy – refundacja do wysokości przeciętnego wynagrodzenia oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia za bezrobotnych zatrudnionych za co drugi miesiąc umowa do 6 m-cy przy pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, w wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy – refundacja do wysokości 50% minimalnego wyn. oraz składek ZUS od ref. wynagrodzenia zwrot refundacji wraz z odsetkami w przypadku naruszenia warunków zatrudnienia pomoc de minimis 	<ul style="list-style-type: none"> Powiat Gmina Organizacja pozarządowa Spółka wodna
Refundacja składek ZUS (art. 47)	bezrobotni <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> po zatrudnieniu bezrobotnego przez co najmniej 12 m-cy w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnienie trwa nadal do 300% minimalnego wynagrodzenia obow. w dniu spełnienia warunków pomoc de minimis 	<ul style="list-style-type: none"> Pracodawca Przedsiębiorca niezatrudniający pracownika
Prace społecznie użyteczne (art. 73a)	<ul style="list-style-type: none"> bezrobotny bez prawa do zasiłku korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, programie pomocy społecznej... <i>profil pomocy II</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą wymiar pracy – do 10 godzin w tygodniu przysługujące świadczenie – minimum 8,10 zł. / godzinę wypłacane przez gminę świadczenie nie przysługuje za okres niewykonywania pracy, w tym za okres niezdolności do pracy refundacja do 60% minimalnego świadczenia 	Gmina
Staże (art. 53)	bezrobotny <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> staż do 6 miesięcy (staż dla osób do 30 roku życia – do 12 m-cy) stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych na wniosek bezrobotnego 2 dni wolne za każde 30 dni kalendarzowych odbytego stażu 	<ul style="list-style-type: none"> Pracodawca Przedsiębiorca niezatrudniający pracownika Rolnicza spółdzielnia prod.

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
		<ul style="list-style-type: none"> starosta ustala i opłaca składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe od wypłacanych stypendiów (art. 54) za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje okres pobierania stypendium stażowego nie wyłącza okresu pobierania zasiłku 	<ul style="list-style-type: none"> Osoba fizyczna prowadząca działalność rolniczą Organizacja pozarządowa
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gosp. (art. 46)	<ul style="list-style-type: none"> bezrobotny absolwent CIS i KIS osoba podlegająca ubezpiec. społ. rolników zwolniona z przyczyn dot. zakładu pracy, bez prawa do zasiłku <i>profil pomocy I, II</i>	<ul style="list-style-type: none"> do 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia do 4-krotności przeciętnego wynagrodzenia na założenie spółdzielni socjalnej do 3-krotności przeciętnego wynagrodzenia na przystąpienie do istniejącej spółdzielni socjalnej okres prowadzenia działalności – co najmniej 12 m-cy pomoc de minimis 	(kol. 2)
Doposażenie stanowisk pracy (art. 46)	bezrobotny <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> refundacja kosztów poniesionych – po przedłożeniu rozliczenia poniesionych kosztów, zatrudnieniu na tych stanowiskach skierowanych bezrobotnych oraz spełnieniu warunków umowy do 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązek utrzymania stanowisk przez 24 m-ce pomoc de minimis 	<ul style="list-style-type: none"> Podmiot prowadzący działalność gospodarczą Niepubliczne przedszkole, szkoła Producent rolny
Pożyczki na rozpoczęcie działalności i tworzenie stanowisk (art. 61e)	bezrobotny <i>profil pomocy I, II</i>	<p>Pożyczki na rozpoczęcie działalności (kwota do 77 906,20 zł, okres spłaty do 7 lat) i tworzenie stanowisk (kwota do 23 371,86 zł, okres spłaty do 3 lat). Obsługa pożyczek przez pośredników finansowych wybranych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.</p> <p>Do zadań starostów należy współpraca z BGK i pośrednikami finansowymi, polegająca w szczególności na:</p> <ol style="list-style-type: none"> opiniowaniu wniosków o udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy pod względem możliwości danego urzędu pracy w zakresie skierowania bezrobotnych posiadających kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na planowanym do utworzenia stanowisku pracy; wydawaniu zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej; kierowaniu bezrobotnych na utworzone stanowiska pracy; monitorowaniu, we współpracy z pośrednikami finansowymi, zatrudnienia przez wymagany okres, bezrobotnych 	<ul style="list-style-type: none"> Bezrobotny Poszukujący pracy absolwenci szkół Studenci ostatniego roku studiów <ul style="list-style-type: none"> Podmiot prowadzący działalność gospodarczą Niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła Producent rolny

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
		skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy	
Dodatki aktywizacyjne (art. 48)	bezrobotny z prawem do zasiłku podejmujący zatrudnienie <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • bezrobotni skierowani przez PUP do pracy w niepełnym wymiarze – wyrównanie do minimalnego wynagrodzenia, nie więcej niż 50% zasiłku, przez okres, w którym przysługiwałby zasiłek • bezrobotni podejmujący pracę z własnej inicjatywy – do 50% zasiłku, przez połowę okresu, w którym przysługiwałby zasiłek • dodatek nie przysługuje w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> – skierowania do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zrefundował PUP, – podjęcia z własnej inicjatywy zatrudnienia u pracodawcy, u którego bezrobotny był zatrudniony bezpośrednio przed zarejestrowaniem w PUP, – podjęcia zatrudnienia za granicą RP u pracodawcy zagranicznego, – przebywania na urlopie bezpłatnym 	Bezrobotny z prawem do zasiłku podejmujący zatrudnienie
Grant na telepracę (art. 60a)	bezrobotny rodzic powracający na rynek pracy, posiadający co najmniej jedno dziecko do lat 6 lub sprawujący opiekę nad osobą zależną, który w zw. z opieką zrezygnował z pracy w okresie 3 lat przed rejestracją w PUP <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • środki na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy w rozumieniu art. 67⁵ Kodeksu pracy dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną • maksymalna kwota 10 080,0 zł; • okres zatrudnienia – 12 m-cy w pełnym wymiarze czasu pracy lub 18 m-cy w połowie wymiaru czasu pracy • niewywiązanie się z warunków umowy powoduje obowiązek zwrotu grantu wraz z odsetkami ustawowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracodawca • Przedsiębiorca
Świadczenie aktywizacyjne (art. 60b)	bezrobotny rodzic powracający na rynek pracy, posiadający co najmniej jedno dziecko do lat 6 lub sprawujący opiekę nad osobą zależną,	<ul style="list-style-type: none"> • za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną • świadczenie aktywizacyjne przysługuje przez okres 12 miesięcy w wysokości 840,0 zł (połowa minimalnego 	

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
	który w zw. z opieką zrezygnował z pracy w okresie 3 lat przed rejestracją w PUP <i>profil pomocy I, II</i>	wynagrodzenia) miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego albo 18 miesięcy w wysokości 560,0 zł (jedna trzecia minimalnego wynagrodzenia) miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego <ul style="list-style-type: none"> • obowiązek pracodawcy do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego, odpowiednio przez okres 6 oraz 9 miesięcy • zwrot połowy lub całości świadczeń w przypadku nie utrzymania zatrudnienia przez wymagany okres 	• Pracodawca
Składki ZUS za bezrobotnych do 30 roku życia (art. 60c)	bezrobotny do 30 roku życia <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu • refundacja składek ZUS przez okres 12 m-cy • kwota refundacji do 840,0 zł (do połowy minimalnego wynagr.) miesięcznie • zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia po okresie refundacji na dalsze 6 m-cy • zwrot połowy lub całości refundacji w przypadku nie utrzymania zatrudnienia przez wymagany okres 	• Pracodawca
Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnych 50+ (art. 60d)	bezrobotny, który ukończył 50 rok życia <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przez okres 12 m-cy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat, lub 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat • kwota refundacji do 840,0 zł (do połowy minimalnego wynagr.) miesięcznie; zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia po okresie refundacji odpowiednio na dalsze 6 lub 12 m-cy • zwrot połowy lub całości refundacji w przypadku nie utrzymania zatrudnienia przez wymagany okres 	• Pracodawca • Przedsiębiorca
Umowa z agencją zatrudnienia na doprowadzenie bezrobotnego do zatrudnienia (art. 61b)	bezrobotny w szczególnej sytuacji na rynku pracy <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienia przez okres co najmniej 6 m-cy • kwota przekazywanych środków w wysokości nie wyższej niż 5 842,97 zł (150% przeciętnego wynagr.) za jednego skierowanego bezrobotnego • w przypadku niewywiązania się agencji zatrudnienia z warunku zatrudnienia przez 6 m-cy przekazane agencji środki podlegają zwrotowi w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym wskazany warunek nie został spełniony • w okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję zatrudnienia zgodnie z umową powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie 	• Agencja zatrudnienia
Zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania (art. 45, 48a)	bezrobotny <i>profil pomocy I, II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie skierowania PUP nastąpiło podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, szkolenia lub skierowanie na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego 	• Bezrobotny

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
		<ul style="list-style-type: none"> uzyskiwany przychód nie przekracza 200% minimalnego wynagrodzenia osoba skierowana mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest zatrudniona, wykonuje inną pracę zarobkową, odbywa staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych, jeżeli czas dojazdu z miejsca stałego zamieszkania i powrotu środkami transportu zbiorowego wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie 	
Refundacja kosztów opieki nad dziećmi (art. 61)	bezrobotny posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> refundacja do połowy kwoty zasiłku dla bezrobotnych podejmujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe, szkolenie osiągany przychód nie przekracza minimalnego wynagrodzenia za pracę okres refundacji: <ul style="list-style-type: none"> do 6 miesięcy lub przez okres odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub szkolenia <p>Refundacja może mieć zastosowanie również do kosztów opieki nad osobami zależnymi. Refundacja dotyczy wyłącznie udokumentowanych kosztów</p>	(kol. 2)
Program Aktywizacja i Integracja (art. 62a)	bezrobotny, dla którego ustalono III profil pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	Program po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy jest realizowany przez powiatowy urząd pracy działający we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Działania są realizowane przez powiatowy urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych oraz grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia w wymiarze co najmniej 10 godzin tygodniowo	–
Programy specjalne	bezrobotny <i>profil pomocy II, III</i>	specjalne instrumenty określone w ustawie oraz wydatki specyficzne (według potrzeb grupy objętej programem)	–
Programy regionalne (art. 66c)	bezrobotny	realizowane przez wojewódzki urząd pracy w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy dla określonych grup bezrobotnych w powiatach o najwyższym udziale tych bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych. Po akceptacji założeń programu regionalnego przez starostę powiatowy urząd pracy przygotowuje propozycję działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego w powiecie	–
Bon szkoleniowy	bezrobotny do 30 roku życia <i>profil pomocy I, II</i>	<ul style="list-style-type: none"> przyznawany na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenie kosztów szkolenia termin ważności bonu ustalany przez starostę 	Bezrobotny do 30 roku życia

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
		<ul style="list-style-type: none"> • w ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, koszty: jednego lub kilku szkoleń, niezbędnych badań lekarskich i psychologicznych, przejazdu na szkolenie – w formie ryczałtu, w wysokości do 150 zł (szkolenia do 150 godzin) lub do 200 zł (szkolenia ponad 150 godzin), zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania – w formie ryczałtu, w wysokości do 550 zł (szkolenie do 75 godzin), do 1100 zł (szkolenie do 150 godzin), do 1500 zł (szkolenie ponad 150 godzin) • starosta finansuje koszty do wysokości określonej w bonie szkoleniowym, a bezrobotny pokrywa koszty przekraczające ten limit 	
Bon stażowy (art. 66l)	bezrobotny do 30 roku życia <i>profil pomocy I, II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przyznawany na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 m-cy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 m-cy, • termin ważności bonu ustalany przez starostę • pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 m-cy, starosta wypłaca premię w wysokości 1 513,50 zł, • w ramach bonu stażowego starosta finansuje koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu – w formie ryczałtu, do wysokości 605,40 zł, wypłacanego bezrobotnemu w miesięcznych transzach w wysokości do 100,90 zł, łącznie ze stypendium; koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania 	Bezrobotny do 30 roku życia
Bon zatrudnieniowy (art. 66m)	bezrobotny do 30 roku życia <i>profil pomocy I, II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przyznawane na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia • stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon • termin ważności bonu ustalany przez starostę, • obowiązek zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy • realizacja bonu na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą • refundacja części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości 831,1 zł miesięcznie • obowiązek pracodawcy do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji • zwrot części lub całości refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji w przypadku niespełnienia obowiązku zatrudnienia 	Bezrobotny do 30 roku życia

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
Bon na zasiedlenie (art.66n)	bezrobotny do 30 roku życia <i>profil pomocy I, II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • przyznawany na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, na podstawie umowy, w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli: będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym, odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie, będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy • wartość bonu do 7790,62 zł • w przypadku niewywiązania się z obowiązującego okresu zatrudnienia przyznana kwota podlega w części lub całości zwrotowi 	Bezrobotny do 30 roku życia
Umowa o refundację części kosztów zatrudnienia (art. 150f)	bezrobotny do 30 roku życia <i>profil pomocy II</i>	<ul style="list-style-type: none"> • refundacja przez okres 12 m-cy części kosztów zatrudnienia skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia miesięcznie • zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia po okresie refundacji na dalsze 12 m-cy w pełnym wymiarze czasu pracy • w przypadku nieutrzymania zatrudnienia przez wymagany okres obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym nie utrzymano zatrudnienia skierowanej osoby, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania refundacji za pierwszy miesiąc • refundacja udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorca prowadzący działalność minimum 6 m-cy • Pracodawca, u którego w okresie ostatnich 6 m-cy przed złożeniem wniosku nie nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn dot. zakładu pracy

Ustawa o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a ust. 1)	Osoba niepełnosprawna zarejestrowana jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu	<ul style="list-style-type: none"> • do 15-krotności przeciętnego wynagrodzenia • prowadzenie działalności co najmniej 24 m-ce 	–
---	--	--	---

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności (art. 13 ust. 1)	osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą albo gospodarstwo rolne	<ul style="list-style-type: none"> • do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności • dla osoby niepełnosprawnej, która nie korzystała z pożyczki na rozpoczęcie działalności lub otrzymana pożyczka została spłacona lub w całości umorzona • dofinansowanie następuje na podstawie umowy zawartej ze starostą 	–
Zwrot kosztów przystosowania lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych (art. 26 ust. 1)	osoba niepełnosprawna zarejestrowana jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, osoba niepełnosprawna pozostająca w zatrudnieniu, jeżeli niepełnosprawność powstała w okresie zatrudnienia u pracodawcy występującego o zwrot	<ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienie osoby niepełnosprawnej na co najmniej 36 m-cy • zwrot kosztów dotyczy wydatków, poniesionych po podpisaniu umowy ze starostą, na: <ul style="list-style-type: none"> - adaptację pomieszczeń zakładu pracy - zakup i autoryzację oprogramowania oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności • zwrot kosztów dot. wyłącznie dodatkowych kosztów pracodawcy • do 20-krotnego przeciętnego wynagr. • warunkiem zwrotu kosztów jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy 	• Pracodawca
Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy (art. 26d ust. 1)	Osoba niepełnosprawna pozostająca w zatrudnieniu	<ul style="list-style-type: none"> • Dot. pracowników pomagających niepełnosprawnym w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez niepełnosprawnego na stanowisku pracy • wysokość zwrotu: iloczyn najniższego wynagrodzenia i ilorazu liczby godzin w miesiącu przeznaczonych wyłącznie na pomoc i miesięcznej liczby godzin pracy pracownika niepełnosprawnego • zwrot kosztów dotyczy wydatków poniesionych po podpisaniu umowy ze starostą • warunkiem zwrotu kosztów jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy 	• Pracodawca

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy (art. 26e ust. 1)	osoba niepełnosprawna zarejestrowana jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu	<ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienie osoby niepełnosprawnej na co najmniej 36 m-cy • zwrot kosztów dotyczy wydatków poniesionych po podpisaniu umowy ze starostą • warunkiem zwrotu kosztów jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy • do 15-krotnego przeciętnego wynagr. 	• Pracodawca
Szkolenia, staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe dorosłych, zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania, studia podyplomowe (art. 11 ust. 2)	osoba niepełnosprawna zarejestrowana jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu	Na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Finansowanie dla osób bezrobotnych z FP, dla osób poszukujących pracy z PFRON	–

Ustawa o spółdzielniach socjalnych

Refundacja wynagrodzeń spółdzielni socjalnej	bezrobotny <i>profil pomocy II</i>	zwrot części opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne; w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznej wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia	Spółdzielnia socjalna
--	---------------------------------------	---	-----------------------

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym

Zatrudnienie wspierane	absolwent CIS lub KIS <i>profil pomocy III</i>	Zatrudnienie wspierane może być realizowane w formie: <ol style="list-style-type: none"> 1) prac społecznie użytecznych na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 2) rzecznictwa, poradnictwa zawodowego, psychologicznego i społecznego dla osób realizujących prace społecznie użyteczne w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podejmujących zatrudnienie, działalność gospodarczą, zakładających lub przystępujących do spółdzielni socjalnej 3) skierowania do pracy po zakończeniu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, a w uzasadnionych przypadkach także przed jego zakończeniem, jednak nie wcześniej niż po 6 miesiącach uczestnictwa w nich, na wniosek kierownika Centrum, pracownika socjalnego i uczestnika, a w przypadku uczestnictwa w klubie integracji społecznej – na wniosek pracownika socjalnego; 	• Pracodawca
------------------------	---	--	--------------

Instrument	Do kogo skierowany	Zasady realizacji	Wnioskodawca/ strona umowy
		<p>– powiatowy urząd pracy może skierować uczestnika lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej do pracy u pracodawcy lub w Centrum. Skierowanie do pracy odbywa się na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą, w której pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia skierowanego uczestnika lub uczestniczącego w klubie integracji społecznej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy, a starosta do refundowania pracodawcy części wypłaconego tej osobie wynagrodzenia przez okres pierwszych 12 miesięcy, w wysokości nieprzekraczającej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 100% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne w pierwszych 3 miesiącach; 2) 80% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne w 3 kolejnych miesiącach; 3) 60% zasiłku dla bezrobotnych wraz ze składką na ubezpieczenia społeczne, w następnych 6 miesiącach. <p>Absolwenci centrum integracji społecznej lub absolwenci klubu integracji społecznej mogą podjąć wspólną działalność gospodarczą w formie spółdzielni socjalnej na zasadach określonych w przepisach o spółdzielniach socjalnych. Koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa w podjęciu działalności mogą być dofinansowane ze środków Funduszu Pracy do wysokości 80% udokumentowanych wydatków, w wysokości nieprzekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia</p>	

Szczegóły realizacji poszczególnych instrumentów określają regulaminy i procedury obowiązujące w PUP dla PT oraz warunki projektów, w ramach których instrumenty są realizowane.

V. USŁUGI RYNKU PRACY

Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji
<p>Pośrednictwo Pracy oraz EURES (art. 36, art. 36a)</p>	<p>Bezrobotni i poszukujący pracy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych. 2) Pozyskiwanie ofert pracy. <ol style="list-style-type: none"> 2a) Upowszechnianie ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy 3) Udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą pracy. 4) Informowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy. 5) Inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami. 6) Współdziałanie powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania. 7) Informowanie bezrobotnych i poszukujących pracy o przysługujących im prawach i obowiązkach. 8) Realizowanie w ramach sieci EURES pośrednictwa pracy związanego ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw Unii Europejskiej. 9) Świadczenie w ramach tej sieci EURES pośrednictwa pracy obejmującego działania oraz usługi określone w przepisach Unii Europejskiej.
Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji
<p>Poradnictwo Zawodowe i Informacja Zawodowa (art. 38 ust. 1)</p>	<p>Bezrobotni i poszukujący pracy oraz pracodawcy</p>	<p>Pomoc dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu. 2) Udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badania kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych. 3) Kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia. 4) Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy. 5) Udzielanie informacji i doradztwa pracodawcom w zakresie doboru kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji
Poradnictwo Zawodowe i Informacja Zawodowa (art. 38 ust. 1)	Bezrobotni i poszukujący pracy oraz pracodawcy	Pomoc dla pracodawców: 1. Udzielanie pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy. 2. Udzielanie pomocy we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji	Świadczenia z tytułu szkolenia
Organizacja szkoleń (grupowych i indywidualnych) (art. 40)	Bezrobotni i poszukujący pracy	1. Inicjowanie, organizacja i finansowanie z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szanse na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w szczególności w przypadku: <ol style="list-style-type: none"> braku kwalifikacji zawodowych; koniczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji; utruty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie; braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. 2. Kierowanie bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a koszt części tego szkolenia finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia. 3. Finansowanie ze środków Funduszu Pracy, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. 4. Organizowanie szkoleń bezrobotnych na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych, zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową.	* Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany, przysługuje stypendium szkoleniowe. Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru świadczenia. * Stypendium szkoleniowe nie przysługuje bezrobotnemu, jeżeli w okresie odbywania szkolenia przysługuje mu z tego tytułu stypendium, dieta lub innego rodzaju świadczenie pieniężne w wysokości równej lub wyższej niż stypendium szkoleniowe. *Osoba, która z własnej winy nie ukończy szkolenia, jest zobowiązana do zwrotu kosztów szkolenia z wyjątkiem sytuacji, gdy powodem nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji	Uwagi
Pożyczka na finansowanie kosztów szkolenia (art. 42)	Bezrobotni i poszukujący pracy	Pożyczka na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy pożyczki w celu umożliwienia podjęcia zatrudnienia, w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.	Pożyczka jest nieoprocentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia. W przypadku wykorzystania pożyczki na cele inne niż określone w umowie, niepodjęcia lub nieukończenia szkolenia pożyczka podlega bezwzględnemu zwrotowi w całości wraz z odsetkami ustawowymi. Odsetki ustawowe ustala się także od kwoty pożyczki niespłaconej w terminie.
Finansowanie z funduszu pracy kosztów studiów podyplomowych (art. 42a)	Bezrobotni i poszukujący pracy	Finansowanie z Funduszu Pracy kosztów studiów podyplomowych należnych organizatorowi studiów, do wysokości 100%, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia.	Starosta zawiera z osobą bezrobotną umowę o dofinansowanie studiów podyplomowych, która określa w szczególności prawa i obowiązki stron oraz wysokość i tryb przekazywania środków na pokrycie kosztów studiów podyplomowych w formie bezpośrednich wpłat na konto organizatora tych studiów. W przypadku podjęcia przez uczestnika studiów podyplomowych zatrudnienia w trakcie ich odbywania nie zawieszają się finansowania tych studiów do planowanego terminu ich ukończenia. W przypadku przerwania studiów podyplomowych z winy uczestnika kwota wydatkowana na ich finansowanie z Funduszu Pracy podlega zwrotowi. Bezrobotnemu, któremu starosta przyznał dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych.
Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji	Uwagi
Krajowy Fundusz Szkoleniowy – KFS (art. 69a)	Pracownicy zakładów pracy i pracodawcy	Na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie kosztów w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie	Środki z KFS przyznane pracodawcy na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego stanowią pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji	Uwagi
Krajowy Fundusz Szkoleniowy – KFS (art. 69a)	Pracownicy zakładów pracy i pracodawcy	<p>więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.</p> <p>Środki KFS mogą być przeznaczone na finansowanie działań obejmujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się: <ol style="list-style-type: none"> a) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS, b) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą, c) egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, d) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu, e) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem; 2) określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy; 3) badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS; 4) promocję KFS; 5) konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS. 	
Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji	Uwagi
Organizacja przygotowania zawodowego dorosłych (art. 53a)	Bezrobotni i poszukujący pracy	Organizacja przygotowania zawodowego dorosłych bezrobotnych w celu uzyskania przez nich kwalifikacji lub umiejętności zawodowych potwierdzonych odpowiednimi dokumentami.	<p>* Przygotowanie zawodowe dorosłych odbywa się w formie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praktycznej nauki zawodu dorosłych umożliwiającej przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego; 2) przyuczenia do pracy dorosłych mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności niezbędnych do wykonywania

Wyszczególnienie	Do kogo skierowane	Zakres realizacji	Uwagi
Organizacja przygotowania zawodowego dorosłych (art. 53a)	Bezrobotni i poszukujący pracy		<p>określonych zadań zawodowych, właściwych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.</p> <p>* Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane na podstawie umowy w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych zawieranej między starostą a pracodawcą lub między starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy.</p> <p>* Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 6 do 12 miesięcy, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy</p>

VI. KRYTERIA REALIZACJI INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY

PRACE INTERWENCYJNE

Podstawa prawna:

- art. 51, 56 i 59 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 864).

Prace interwencyjne to zatrudnienie bezrobotnego przez **pracodawcę** (oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika) lub przez **przedsiębiorcę niezatrudniającego pracownika**, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

Prace interwencyjne stanowią pomoc de minimis na zasadach wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. UE L 35211 z 24.12.2013 r.) oraz Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. UE L 35919 z 24.12.2013 r.).

W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 KP lub wygaśnięcia stosunku pracy przez skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego

refundacją albo przed upływem danego okresu po zakończeniu refundacji starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

Pracodawca zobowiązany jest do zwrotu otrzymanej refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne oraz odsetek ustawowych naliczonych od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty w przypadku:

- niewywiązania się z warunku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego w łącznych okresach podanych w art. 51, 56 i 59,
- złożenia niezgodnych z prawdą informacji, zaświadczeń lub oświadczeń w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca nie zwraca uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.

Zatrudnienie bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych następuje na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą po uprzednim złożeniu przez pracodawcę pisemnego wniosku o organizację prac interwencyjnych.

Zakres informacji zawartych we wniosku określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 864).

WNIOSKI o organizację prac interwencyjnych wraz z załącznikami (wzory wniosków dostępne na stronie Urzędu: pup.powdlapowiatutorunskiego.pl, w zakładce Wnioski i Dokumenty do pobrania/Prace Interwencyjne) można składać za pośrednictwem poczty lub w siedzibie Urzędu w godz. 7⁰⁰–15⁰⁰.

O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku starosta powiadamia wnioskodawcę w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów.

Oceną merytoryczną składanych wniosków na organizację prac subsydiowanych, przygotowaniem umów cywilnoprawnych określających warunki

i zasady refundowania części poniesionych kosztów oraz nadzorem merytorycznym nad realizacją umowy, dokonywaniem refundacji zajmuje się Referat Instrumentów Rynku Pracy – Ośrodek Zamiejscowy PUP dla PT, ul. św. Jana 18, 87–140 Chełmża, pokój nr 8, tel. 56 675 15 35.

ROBOTY PUBLICZNE

Podstawa prawna:

- art. 57 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 864).

Roboty publiczne stanowią pomoc de minimis na zasadach wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.UE L 35211 z 24.12.2013 r.) oraz Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. UE L 35919 z 24.12.2013 r.).

Roboty publiczne polegają na zatrudnieniu **skierowanego bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy** przy wykonywaniu prac zorganizowanych przez gminy oraz organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia, pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Organizator robót publicznych w wyniku zawartej umowy otrzymuje refundację części poniesionych kosztów na wynagrodzenie oraz składki na ubezpieczenia społeczne od refundowanej kwoty (art. 57 ustawy).

Zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych następuje na podstawie umowy zawartej przez starostę z organizatorem po uprzednim złożeniu przez organizatora pisemnego wniosku o organizację robót publicznych.

Umowa o zorganizowanie robót publicznych może być zawarta:

1. na okres 6 miesięcy z refundacją wynagrodzenia i składek ZUS za każdy miesiąc,
2. na okres 12 miesięcy z refundacją wynagrodzenia i składek ZUS za co drugi miesiąc.

Beneficjentem pomocy publicznej jest podmiot, również sektora publicznego, który prowadzi działalność gospodarczą i osiąga przychody, niezależnie od formy i źródła finansowania, bez względu na to, czy działa dla zysku, czy nie.

Działalnością gospodarczą w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Stanu jest wszelka działalność polegająca na oferowaniu towarów i usług na danym rynku.

W związku z art. 9 ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) jednostki organizacyjne nieposiadające odrębnej od gminy osobowości prawnej działają w ramach struktur gminnych (działają jako gmina).

WNIOSKI o organizację robót publicznych wraz z załącznikami (wzory wniosków dostępne na stronie Urzędu: pup.powdlapowiatutorunskiego.pl, w zakładce Wnioski i Dokumenty do pobrania/Roboty publiczne) można składać za pośrednictwem poczty lub w siedzibie Urzędu w godz. 7⁰⁰–15⁰⁰.

O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku starosta powiadamia wnioskodawcę w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz kompletem wymaganych dokumentów.

Oceną merytoryczną składanych wniosków na organizację prac subsydjowanych, przygotowaniem umów cywilnoprawnych określających warunki i zasady refundowania części poniesionych kosztów oraz nadzorem merytorycznym nad realizacją umowy, dokonywaniem refundacji zajmuje się Referat Instrumentów Rynku Pracy – Ośrodek Zamiejscowy PUP dla PT, ul. św. Jana 18, 87–140 Chełmża, pokój nr 8, tel. 56 675 15 35.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Podstawa prawna

- art. 73a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 921).

Oznacza to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Starosta może skierować na wniosek gminy bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu **w wymiarze do 10 godzin w tygodniu**. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy **do 60%** minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

Bezrobotnemu nieposiadającemu prawa do zasiłku przysługuje **świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,10 zł** za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych. Świadczenie nie przysługuje za okres niewykonywania pracy, w tym za okres udokumentowanej niezdolności do pracy.

Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie **porozumienia zawartego między starostą a gminą**, na rzecz której prace społecznie użyteczne są wykonywane.

WNIOSKI o zawarcie porozumienia wraz z załącznikami (wzory wniosków dostępne na stronie Urzędu: pup.powdlapowiatutorunskiego.pl, w zakładce Wnioski i Dokumenty do pobrania/Prace społecznie użyteczne) można składać za pośrednictwem poczty lub w siedzibie Urzędu w godz. 7⁰⁰–15⁰⁰ do 31 stycznia każdego roku.

O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku starosta powiadamia wnioskodawcę w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz kompletem wymaganych dokumentów.

Oceną merytoryczną składanych wniosków na organizację prac, przygoto-

waniem porozumień kosztów oraz nadzorem merytorycznym nad ich realizacją, dokonywaniem refundacji zajmuje się Referat Instrumentów Rynku Pracy – Ośrodek Zamiejskowy PUP dla PT, ul. św. Jana 18, 87–140 Chełmża, pokój nr 8, tel. 56 675 15 35.

JEDNORAZOWA REFUNDACJA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Podstawa prawna:

- art. 47 ust. 1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 864).

Starosta może zawrzeć z **pracodawcą** (oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika) umowę przewidującą jednorazową refundację poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego.

Jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenia społeczne stanowi **pomoc de minimis** na zasadach wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., s. 1) oraz Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 s. 9).

Refundacja może nastąpić w przypadku, gdy:

- pracodawca zatrudniał skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz
- po upływie 12 miesięcy zatrudnienia skierowany bezrobotny jest nadal zatrudniony.

Kwota refundowanych składek na ubezpieczenia społeczne nie może przekroczyć 300% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu spełnienia wyżej określonych warunków.

Zatrudnienie bezrobotnych w ramach jednorazowej refundacji składek na ubezpieczenia społeczne następuje na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą po uprzednim złożeniu przez pracodawcę pisemnego wniosku o organizację miejsc pracy i jednorazową refundację składek na ubezpieczenia społeczne.

Zakres informacji zawartych we wniosku określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. z 2014 r., poz. 864).

WNIOSKI o jednorazową refundację składek na ubezpieczenie społeczne wraz z załącznikami (wzory wniosków dostępne na stronie Urzędu: pup.powdlapowiatu-torunskiego.pl, w zakładce Wnioski i Dokumenty do pobrania) można składać za pośrednictwem poczty lub w siedzibie Urzędu w godz. 7⁰⁰–15⁰⁰.

O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku starosta powiadamia wnioskodawcę w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz kompletem wymaganych dokumentów.

Oceną merytoryczną składanych wniosków na organizację prac subsydiowanych, przygotowaniem umów cywilnoprawnych określających warunki i zasady refundowania części poniesionych kosztów oraz nadzorem merytorycznym nad realizacją umowy, dokonywaniem refundacji zajmuje się Referat Instrumentów Rynku Pracy – Ośrodek Zamiejscowy PUP dla PT, ul. św. Jana 18, 87–140 Chełmża, pokój nr 8, tel. 56 675 15 35.

KRYTERIA ORGANIZACJI STAŻY

Podstawa prawna:

- art. 53 ust. 1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Prasy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 142, poz. 1160).

Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy.

Do odbycia stażu u organizatora stażu, tzn. **pracodawcy** (oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika), **przedsiębiorcy niezatrudniającego pracownika, rolniczej spółdzielni produkcyjnej** lub pełnoletniej **osoby fizycznej** zamieszkującej i **prowadzącej** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, **działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej**, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej oraz organizacji pozarządowej, starosta może skierować :

- a) na okres od **3 do 12** miesięcy:
  - bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia, dla których został ustalony II profil pomocy,
- b) na okres od **3 do 6** miesięcy:
  - bezrobotnych, dla których został ustalony II profil pomocy.

Staż odbywa się na podstawie umowy (poprzedzonej wnioskiem pracodawcy) zawartej przez starostę z pracodawcą, według programu określonego przez pracodawcę i zaakceptowanego przez Urząd Pracy.

Nadzór nad odbywaniem stażu sprawuje starosta. On również wydaje bezrobotnemu zaświadczenie o odbyciu stażu. W okresie odbywania stażu bezrobotny otrzymuje stypendium.

Składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe od stypendiów ustala i opłaca starosta.

Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż, pracodawca jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

Osoba odbywająca staż nie jest pracownikiem i jako taka nie może samodzielnie świadczyć pracy, a zadania wynikające z programu stażu odbywa pod nadzorem opiekuna, którego rolą jest m.in. udzielanie pomocy oraz wskazówek w wypełnianiu powierzonych zadań. Urząd weryfikuje możliwość pełnienia przez wskazaną osobę funkcji opiekuna, biorąc pod uwagę jej wykształcenie i stanowisko pracy.

WNIOSKI o organizację stażu wraz z załącznikami (wzory wniosków dostępne na stronie Urzędu: <http://pupdlapowiatutorunskiego.pl>, w zakładce Wnioski i Dokumenty do pobrania/Staże) można składać za pośrednictwem poczty lub w siedzibie Urzędu w godz. 7⁰⁰–15⁰⁰.

O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku starosta powiadamia wnioskodawcę w terminie 1 miesiąca od dnia złożenia wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów.

KRYTERIA ZWROTU KOSZTÓW PRZEJAZDU

z miejsca zamieszkania* i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac społecznie użytecznych, odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego lub na badania lekarskie osób poszukujących pracy.

* w przypadku gdy miejsce zamieszkania różni się od miejsca zameldowania (adresu wskazanego przez bezrobotnego uprawniającego do zarejestrowania się w PUP dla PT, tj. na terenie powiatu toruńskiego), należy przedstawić pisemne oświadczenie o jego miejscu zamieszkania.

W oparciu o art. 41 ust. 4b, art. 45 ust. 1, 3–5 Ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.), kierując się zasadami racjonalnego gospodarowania środkami Funduszu Pracy oraz możliwościami finansowymi Urzędu, ustala się następujące zasady zwrotu kosztów przejazdu:

I. Wysokość i okres zwrotu kosztów przejazdu:**

- 100% kosztów przejazdu za okres odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac społecznie użytecznych lub zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego od dnia rozpoczęcia udziału w ww. formach oraz na badania lekarskie osób poszukujących pracy.
- 50% kosztów przejazdu do miejsca zatrudnienia przez okres 3 miesięcy od dnia zatrudnienia.

** przez koszt dojazdu własnym środkiem transportu rozumie się koszt udokumentowany fakturą za zakup paliwa, nie więcej jednak niż cena biletu miesięcznego za przejazd najtańszym środkiem transportu (PKP, PKS, prywatne firmy przewozowe) według zaświadczenia przewoźnika.

II. Wymagane dokumenty:

- **wniosek i kryteria zwrotu kosztów przejazdu** (*druki Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Toruńskiego*) – dotyczy osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy na wszystkie ww. formy aktywizacji,
- **kserokopia umowy o pracę** – dotyczy osób skierowanych do pracy (w przypadku przedłużenia umowy o pracę zawartej z tym samym pracodawcą, na okres krótszy niż 3 miesiące, wnioskodawca ma obowiązek dostarczyć kolejną umowę potwierdzającą zatrudnienie w ciągu 7 dni od dnia jej zawarcia,
- **kserokopia dowodu rejestracyjnego oraz kserokopia prawa jazdy** – dotyczy osób korzystających z przejazdu własnym środkiem transportu.

Termin składania wniosków – 14 dni od rozpoczęcia stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac społecznie użytecznych oraz podjęcia zatrudnienia, jednak nie później niż w terminie wyznaczonym na złożenie druku rozliczenia za pierwszy miesiąc.

III. Podstawą wypłaty refundacji kosztów przejazdu jest złożenie druku rozliczenia do 3 dnia następnego miesiąca oraz:

1. oryginał imiennego biletu miesięcznego, bilety jednorazowe lub w uzasadnionych przypadkach imienna faktura bądź rachunek, potwierdza-

jące **przejazd najtańszym środkiem lokomocji** (**UWAGA:** Zwrotowi podlega koszt dojazdu środkiem podstawowym – PKS, PKP kl. II lub przewoźnik prywatny oraz komunikacji miejskiej MZK, jeżeli na danej trasie istnieje konieczność korzystania z tych środków) na następujących warunkach:

- a) cały miesiąc – wypłata w wysokości 100% kwoty biletu miesięcznego,

Uwaga: Refundację za bilet miesięczny w rozliczonym miesiącu nalicza się w 100%, jeżeli liczba dni (zgodnie z listą obecności) wynosi minimum 15 dni roboczych.

- b) niepełny miesiąc – 100% sumy biletów jednorazowych (za każdy dzień), natomiast w przypadku biletu miesięcznego kwotę refundacji ustala się, dzieląc wartość biletu przez ilość dni roboczych w rozliczonym miesiącu i mnożąc przez ilość dni odbytego stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, prac społecznie użytecznych, zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego oraz na badania lekarskie.

2. W przypadku przejazdu **własnym środkiem transportu** zwrot kosztów następuje na podstawie:

- dokumentu potwierdzającego poniesienie wydatku na zakup paliwa (faktura VAT) – wystawionego w trakcie trwania stażu, szkolenia w rozliczonym miesiącu. Rozliczeniu podlegają również dokumenty potwierdzające poniesienie wydatku na paliwo wystawione nie wcześniej niż 7 dni przed rozpoczęciem stażu, szkolenia.
- zaświadczenia przewoźnika potwierdzającego cenę najtańszego miesięcznego biletu komunikacji publicznej (**UWAGA:** Refundacji podlega kwota wyłącznie do wysokości ceny biletu miesięcznego transportu podstawowego – PKS, PKP, nie uwzględniamy zaświadczeń z MZK).

W przypadku braku na danej trasie transportu komunikacji publicznej bierze się pod uwagę cenę biletu miesięcznego na trasie o takiej samej odległości kilometrowej (zaświadczenie od przewoźnika należy złożyć raz na 3 miesiące).

- a) za cały miesiąc wypłatę nalicza się do wysokości biletu miesięcz-

- nego (zgodnie z przedstawionym zaświadczeniem), nie więcej jednak niż do sumy kwot z przedstawionych faktur VAT,
- b) za niepełny miesiąc kwotę refundacji oblicza się w oparciu o zaświadczenie od przewoźnika i faktury VAT wg zasad określonych w pkt. III.1.b niniejszych kryteriów.

Zwrot kosztów przejazdu przysługuje wyłącznie za dni, za które przedstawiono oryginały biletów, fakturę, rachunek.

UWAGA: Warunkiem rozliczenia refundacji jest wypełniony kompletnie wraz z pkt. II druk rozliczenia (*dot. osób skierowanych na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, prac społecznie użytecznych i do pracy*).

IV. Zwrot kosztów przejazdu może być dokonany przelewem na konto lub w formie wypłaty gotówkowej w terminach określonych przez Powiatowy Urząd Pracy za każdy miesiąc, nie później niż do 14 każdego miesiąca.

V. Zwrot kosztów przejazdu nie przysługuje:

- c) za miesiąc, w którym przychód przekroczy 200% minimalnego wynagrodzenia,
- d) za miesiąc, w którym osoba przerwała staż, przygotowanie zawodowe dorosłych, szkolenie, prace społecznie użyteczne, zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego z przyczyn innych niż podjęcie zatrudnienia,
- e) w przypadku, kiedy więcej niż jedna osoba korzystała z jednego prywatnego środka transportu, zwrot kosztów przysługuje tylko właścicielowi pojazdu (podstawą uwzględnienia dojazdu własnym środkiem jest przedstawienie wraz z wnioskiem kopii dowodu rejestracyjnego pojazdu),
- f) w przypadku miejsca zamieszkania w miejscowości, w której odbywa się szkolenie.

VI. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych, tj. z powodu innego niż podjęcie

zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zobowiązana jest do zwrotu kosztów przejazdu.

UWAGA: Powiatowy Urząd Pracy może odmówić dokonania zwrotu kosztów przejazdu w przypadku niespełnienia przez osobę ubiegającą się o dokonanie zwrotu warunków określonych w niniejszych kryteriach oraz niewłaściwego dokumentowania poniesionych kosztów lub zwłoki w złożeniu wniosku, przedłożenia nieczytelnych biletów.

KRYTERIA DOKONYWANIA ZWROTU KOSZTÓW ZAKWATEROWANIA OBOWIĄZUJĄCE W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY DLA POWIATU TORUŃSKIEGO

Kierując się zasadami racjonalnego gospodarowania środkami z FP i możliwościami oraz zmianą uregulowań prawnych wynikających z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dyrektor PUP dla PT ustala zasady dokonywania zwrotu kosztów zakwaterowania wynikającego z podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu lub szkolenia poza miejscem zamieszkania.

1. Starosta może dokonywać przez okres do 12 miesięcy zwrotu z Funduszu Pracy kosztów zakwaterowania (wysokość tej refundacji za cały okres nie może przekraczać 200% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy) osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:
  - na podstawie skierowania PUP podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie;
  - mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest zatrudniona, wykonuje inną pracę zarobkową, odbywa staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych;
  - uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprze-

- kraczącej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, za który jest dokonywany zwrot kosztów zakwaterowania.
2. Refundacja może być przyznana na wniosek bezrobotnego od dnia złożenia wniosku (na druku PUP dla PT) wraz z kopią umowy o pracę (w przypadku podjęcia zatrudnienia).
  3. Zwrot kosztów zakwaterowania dokonywany jest na podstawie comiesięcznych rozliczeń faktycznie poniesionych kosztów (formularz PUP dla PT) wraz z wymaganymi załącznikami:
    - rachunkiem, fakturą lub umową najmu wraz z dowodem zapłaty,
    - potwierdzonej kserokopii listy obecności.
  4. Refundacja kosztów zakwaterowania dokonywana jest:
    - przelewem na konto.
    - w formie wypłaty gotówkowej w terminach określonych przez PUP dla PT, nie później niż do 14 każdego miesiąca.
  5. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych, tj. z powodu innego niż podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zobowiązana jest do zwrotu kosztów zakwaterowania.

KRYTERIA PRYZNAWANIA PRAWA DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO

Podstawa prawna:

- art. 48 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016, poz. 645.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1189).

§ 1

1. Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:
  - **z własnej inicjatywy** podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.
Dodatek przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa

w art. 72 ust. 1, od dnia złożenia wniosku **do ostatniego dnia połowy okresu przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych, przypadającego w okresie zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej**);

- **w wyniku skierowania** przez Powiatowy Urząd Pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Dodatek przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, od dnia złożenia wniosku **do ostatniego dnia przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych, przypadającego w okresie zatrudnienia**).

2. Dodatek aktywizacyjny **nie przysługuje w przypadku:**

- 1) skierowania bezrobotnego przez Powiatowy Urząd Pracy do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały zrefundowane zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1;
- 2) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny;
- 3) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego.

§ 2

1. Wniosek o dodatek można złożyć w każdym okresie pracy. Przyznanie dodatku następuje od dnia złożenia wniosku (w przypadku złożenia wniosku przed terminem rozpoczęcia pracy dodatek zostaje przyznany od dnia podjęcia zatrudnienia).
2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 wnioskodawca jest zobowiązany dołączyć potwierdzenie zatrudnienia (kopia umowy o pracę).
3. O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku Powiatowy Urząd Pracy powiadamia Wnioskodawcę w formie decyzji administracyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz z wymaganymi załącznikami.

4. Wnioski niekompletne lub nieprawidłowo wypełnione nie zostaną uwzględnione.

§ 3

1. Dodatek aktywizacyjny za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę dodatku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który świadczenie przysługuje.
2. Dodatek aktywizacyjny wypłaca się z dołu, za okresy miesięczne, w terminach ustalonych przez Powiatowy Urząd Pracy, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie jest wypłacane.
3. Kwota przyznanego decyzją dodatku jest kwotą brutto, podlegającą opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. W celu prawidłowego naliczenia zaliczki na podatek dochodowy osoba, której przyznano dodatek, zobowiązana jest do złożenia oświadczenia o osiągnięciu innych dochodów na druku udostępnianym przez Urząd nie później niż przed pierwszą wypłatą dodatku w danym roku.
4. Podstawą wypłaty świadczenia jest złożenie przez Wnioskodawcę **w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczonym** wystawionego przez pracodawcę po zakończeniu miesiąca lub po ustaniu stosunku pracy:
  - zaświadczenia o pozostawaniu w zatrudnieniu w rozliczonym miesiącu (dotyczy bezrobotnych podejmujących zatrudnienie z własnej inicjatywy),
  - zaświadczenia o pozostawaniu w zatrudnieniu oraz o wielkości uzyskanego dochodu brutto w rozliczonym miesiącu (dotyczy bezrobotnych skierowanych do podjęcia zatrudnienia przez PUP).
5. W przypadku gdy do dnia poprzedzającego termin wypłaty świadczenia Wnioskodawca nie przedłoży zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie za rozliczany miesiąc, Powiatowy Urząd Pracy wstrzymuje wypłatę świadczenia.
6. Po przedłożeniu zaświadczenia w ciągu 14 dni od otrzymania decyzji o wstrzymaniu dodatku aktywizacyjny jest wznawiany, a zaległa wypłata następuje na początku następnego miesiąca.

§ 4

1. Osobie z prawem do dodatku aktywizacyjnego zaprzestaje się dalszego wypłacania świadczenia w przypadku:

- utraty zatrudnienia,
- wystąpienia przerwy pomiędzy zatrudnieniami, jeśli nie przypada ona w dni świąteczne lub dni wolne od pracy,
- niedostarczenia w wyznaczonym terminie wymaganych dokumentów potwierdzających pozostawanie w zatrudnieniu w rozliczonym miesiącu,
- upływu okresu, na jaki przysługiwał dodatek aktywizacyjny.

REGULAMIN ZAWIERANIA UMOWY O REFUNDACJĘ CZĘŚCI KOSZTÓW PONIESIONYCH PRZEZ PRACODAWCĘ W PRZYPADKU ZATRUDNIENIA PRZEZ NIEGO SKIEROWANYCH BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA

Podstawa prawna:

- art. 150f, art. 150g Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 645 z późn. zm.).

Umowy mogą być zawierane w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. do wyczerpania środków. Koszty wynikające z zawartych umów są finansowane przez starostę w ramach Funduszu Pracy w latach 2016–2018.

Starosta może refundować **pracodawcy** (oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika) lub **przedsiębiorcy niezatrudniającego pracownika** przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia. Maksymalna kwota refundacji za każdy miesiąc – do wysokości nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Starosta nie może zawrzeć umowy z pracodawcą, u którego w okresie ostatnich 6 miesięcy przed złożeniem wniosku nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Minimalny wymagany okres prowadzenia działalności przez pracodawcę lub przedsiębiorcę – 6 miesięcy do dnia złożenia wniosku.

1. Pracodawca lub przedsiębiorca składa do Urzędu wnioski o zawarcie umowy o zorganizowanie zatrudnienia, zawierający w szczególności:
  - a) dane pracodawcy lub przedsiębiorcy: firmę lub imię i nazwisko, siedzibę, miejsce prowadzenia działalności oraz wskazanie osób upoważnionych do reprezentacji, numer identyfikacji REGON, numer identyfikacji NIP, oznaczenie formy organizacyjno-prawnej;
  - b) liczbę zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy;
  - c) liczbę wnioskowanych miejsc pracy;
  - d) proponowany okres zatrudnienia;
  - e) wysokość proponowanego wynagrodzenia oraz wnioskowaną wysokość refundowanych wynagrodzeń z tytułu zatrudnienia skierowanych bezrobotnych;
  - f) wymagania dotyczące poziomu wykształcenia oraz dodatkowych kwalifikacji niezbędnych do podjęcia zatrudnienia na danym stanowisku pracy.
2. Załączniki do wniosku:
  - a) dokument poświadczający formę prawną pracodawcy lub przedsiębiorcy, np. wydruk z CEIDG, odpis z KRS, inne dokumenty potwierdzające formę prawną pracodawcy (wszystkie dokumenty z adnotacją o aktualności danych w nich zawartych);
  - b) kopia zaświadczenia o nadaniu numeru REGON;
  - c) deklaracja ZUS DRA z ostatniego miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku;
  - d) oświadczenia i dokumenty niezbędne do udzielenia pomocy publicznej;
  - e) oświadczenie majątkowe pracodawcy lub przedsiębiorcy.
3. Urząd może żądać złożenia dodatkowych dokumentów lub wyjaśnień niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.
4. Wnioski winny być wypełnione czytelnie, kompletne. Wnioski wypełnione nieprawidłowo lub złożone bez wymaganych załączników mogą pozostać bez rozpatrzenia. Wnioski o zawarcie umowy o przyznanie dofinansowania wraz z załącznikami (wzory wniosków dostępne na stronie Urzędu: pup.powdlapowiatutorunskiego.pl, w zakładce Wnio-

- ski i Dokumenty do pobrania) można składać za pośrednictwem poczty lub w siedzibie Urzędu w godz. 7⁰⁰–15⁰⁰.
5. O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku starosta powiadamia wnioskodawcę w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów.
  6. Oceną merytoryczną składanych wniosków, przygotowaniem umów cywilnoprawnych określających warunki i zasady refundowania części poniesionych kosztów oraz nadzorem merytorycznym nad realizacją umowy, dokonywaniem refundacji zajmuje się Referat Instrumentów Rynku Pracy – Ośrodek Zamiejskowy PUP dla PT, ul. św. Jana 18, 87–140 Chełmża, pokój nr 8, tel. 56 675 15 26. Złożony wniosek nie podlega zwrotowi.
  7. Zatrudnienie odbywa się na podstawie umowy **zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą lub przedsiębiorcą**, zawierającej w szczególności:
    - a) liczbę bezrobotnych oraz okres, na jaki zostaną zatrudnieni;
    - b) rodzaj i miejsce wykonywanych prac oraz pożądane kwalifikacje bezrobotnych;
    - c) terminy i wysokość dokonywanych przez starostę refundacji;
    - d) obowiązek informowania starosty o przypadkach wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym,
    - e) zobowiązanie do zwrotu otrzymanej refundacji kosztów zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi w przypadku niedotrzymania zatrudnienia bezrobotnych przez określony umową okres (zwrot proporcjonalny);
    - f) zabezpieczenie zwrotu refundacji.
  8. Umowa o refundację oraz wszelkie jej zmiany wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
  9. Pracodawca lub przedsiębiorca, u których będzie realizowane zatrudnienie, zawiera z bezrobotnymi umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres co najmniej 24 m-cy.
  10. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres, za który dokonywana jest refundacja, oraz przez okres 12 miesięcy po zakończeniu tej refundacji. Niewywiązanie się z powyższych warunków powoduje obowiązek

zwrotu uzyskanej pomocy w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym nie utrzymano zatrudnienia skierowanej osoby, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania refundacji za pierwszy miesiąc, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

11. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego przed upływem wymaganego okresu zatrudnienia starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.
12. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca lub przedsiębiorca zwracają uzyskaną pomoc w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym nie utrzymano zatrudnienia skierowanej osoby, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca lub przedsiębiorca nie zwracają uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.
13. Formą zabezpieczenia zwrotu refundacji jest weksel podpisany przez pracodawcę lub przedsiębiorcę zawierającego umowę o przyznanie dofinansowania oraz jego małżonka (w przypadku, gdy pracodawca lub przedsiębiorca nie posiada osobowości prawnej oraz łączy go z małżonkiem ustawowa wspólność majątkowa).
14. **Refundacja stanowi pomoc de minimis** na zasadach wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. UE L 352/1 z 24.12.2013 r.) oraz Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. UE L 352/9 z 24.12.2013 r.).

VII. DANE TELEADRESOWE POWIATOWEGO URZĘDU PRACY DLA POWIATU TORUŃSKIEGO W TORUNIU

Lokalizacja I

Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Toruńskiego –
ul. Towarowa 4–6, 87–100 Toruń

Wyszczególnienie	Nr telefonu
Sekretariat	56 662 87 87
FAX	56 662 87 86
Referat Ewidencji i Świadczeń	
Rejestracja kobiet i mężczyzn	56 662 87 85
Centrum Aktywizacji Zawodowej	
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, realizacja ofert pracy	56 662 87 81
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, realizacja ofert pracy	56 662 87 78
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, realizacja ofert pracy	56 662 87 75
Pośrednictwo Pracy – Eures	56 662 87 80
Poradnictwo Zawodowe	56 662 87 82
Szkolenia	56 662 87 84

Lokalizacja II

Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Toruńskiego Punkt Obsługi Bezrobotnych – ul. Słowackiego 14, 87–460 Czernikowo, **telefon: 54 287 55 97**

Wyszczególnienie	Nr telefonu – wewnętrzny
FAX	33
Referat Ewidencji i Świadczeń	
Rejestracja	31
Centrum Aktywizacji Zawodowej	
Pośrednictwo pracy – realizacja ofert pracy	31
Poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń	32

Lokalizacja III

Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Toruńskiego Ośrodek Zamiejscowy w Chełmży – ul. św. Jana 18, 87–140 Chełmża

Wyszczególnienie	Nr telefonu
Sekretariat	56 675 15 31
Zastępca Dyrektora	56 675 15 32
Informatycy	56 675 15 34
Kadry	56 675 15 20
FAX	56 675 15 13
Referat Ewidencji i Świadczeń	
Kierownik Referatu	56 675 15 10
Rejestracja	56 675 15 23
Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ)	
Kierownik CAZ	56 675 15 37
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, realizacja ofert pracy	56 675 15 25
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, realizacja ofert pracy	56 675 15 30
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, realizacja ofert pracy	56 675 15 39
Pośrednictwo Pracy – obsługa osób bezrobotnych, obsługa pracodawców, pośrednictwo pracy EURES	56 675 15 27

Poradnictwo Zawodowe	56 675 15 24
Szkolenia i przygotowanie zawodowe dorosłych	56 675 15 17
Referat Instrumentów Rynku Pracy	
Kierownik Referatu	56 675 15 19
Prace interwencyjne Roboty publiczne (art. 57) Refundacja składek ZUS (art. 47) Prace społecznie użyteczne Świadczenie aktywizacyjne (art. 60b) Składki ZUS za bezrobotnych do 30 roku życia (art. 60c) Refundacja wynagrodzeń spółdzielni socjalnej Zatrudnienie wspierane (ustawa o zatrudnieniu socjalnym)	56 675 15 35
Zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania (art. 45, 48a) Refundacja kosztów opieki nad dziećmi (art. 61) Dodatki aktywizacyjne (art. 48) Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnych 50+ (art. 60d)	56 675 15 26
Pisanie, realizacja i nadzór projektów z FP i EFS Staże Umowa z agencją zatrudnienia na doprowadzenie bezrobotnego do zatrudnienia (art. 61b) Program aktywizacja i integracja (art. 62a) Programy regionalne (art. 66c) Programy specjalne Bony stażowe (art. 66l) Bon zatrudnieniowy (art. 66m) Bon na zasiedlenie (art. 66n)	56 675 15 16
Doposażenie stanowisk pracy (art. 46) Grant na teleprace (art. 60a) Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych (środki PFRON) Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gosp. (art. 46) Pożyczki na rozpoczęcie działalności i tworzenie stanowisk (art. 61e)	56 675 15 36
Referat Finansowo-Księgowy	
Główna Księgową	56 675 15 38
Księgowość	56 675 15 11 56 675 15 21

